

MEMO

Aan : voorzitter en leden van de statencommissie BFE
Afschrift : fractievoorzitters; overige leden PS
Van : Inge Rozema (toestelnummer: 57 95)
Datum : 11 september 2007
Onderwerp : Plan van aanpak rapportage rollen en taken provincie

Op 4 juli jl. hebben de staten unaniem een motie aangenomen, waarin is afgesproken, dat een commissie uit de staten een rapportage zal opstellen ten behoeve van een discussie over positie, taken en rolopvatting van de provincie (zie bijlage voor de tekst van de motie M1).

Op voorstel van de indieners van de motie treft u bijgaand een Plan van aanpak aan met daarin opgenomen een nadere uitwerking van de taakopdracht en vraagstelling ten behoeve van deze rapportage. De indieners van de motie zouden graag in de commissie BFE van 26 september a.s. met u van gedachten willen wisselen over bijgaand Plan van aanpak.

Voorgesteld wordt een commissie bestaande uit leden van alle fracties met deze opdracht te belasten en deze commissie op 10 oktober a.s. door PS te laten installeren. In de vergadering van de commissie BFE van 26 september zou duidelijk moeten zijn welke leden door de fracties worden voorgedragen voor benoeming in de commissie Rollen en taken. Gelieve dit in uw fractie te bespreken.

PvdA STATENFRACTIE DRENTHE

MOTIE

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 4 juli 2007,

kennis genomen hebbende van de Voorjaarsnota+ 2007,

Overwegende dat:

- er de afgelopen maanden regelmatig discussie is geweest over de taken, positie, prioriteiten en taakopvatting van provincies;
- het college van Gedeputeerde Staten een ambitieuze Voorjaarsnota+ heeft gepresenteerd;
- het college van Gedeputeerde Staten in deze Voorjaarsnota+ keuzes maakt welke taken de provincie Drenthe de komende jaren zou moeten oppakken en haar rol in deze ruim ziet.

Van mening zijnde dat:

- Provinciale Staten zich ook zou moeten buigen over de positie en rolopvatting van de provincie.
- Provinciale Staten de discussie over de positie van provincies meer naar zich toe zou moeten halen, in plaats van af te wachten en in de verdediging te worden gedrukt.

Verzoeken Provinciale Staten het volgende besluit te nemen:

Medio 2008 middels een gerichte rapportage een discussie over de taken, positie, prioriteiten en taakopvatting van de provincie Drenthe af te ronden. In de rapportage komt naar voren welke taken de provincie wel zou moeten oppakken en welke niet. Ook de gewenste (ver)houding richting burgers, instellingen en gemeenten wordt besproken. Provinciale Staten stellen hiertoe na de zomer van 2007 een werkgroep of commissie in het leven. De griffie bereidt dit voor en begeleidt het traject. Het rapport speelt volgend jaar een rol bij de behandeling van de Voorjaarsnota.

en gaan over tot de orde van de dag.

E. Veenstra

A. Huizing

Statenrapportage inzake rol en taken provincie

Plan van Aanpak / Opdracht

a. Aanleiding

Op 4 juli 2007 hebben provinciale staten unaniem een motie aanvaard, waarin de staten wordt gevraagd om "medio 2008 middels een gerichte rapportage een discussie over de taken, positie, prioriteiten en taakopvatting van de provincie Drenthe af te ronden". In de rapportage moet naar voren komen "welke taken de provincie wel zou moeten oppakken en welke niet. Ook de gewenste (ver)houding richting burgers, instellingen en gemeenten wordt besproken".

De motie stelt voor om ten behoeve van deze rapportage een commissie in te stellen.

De indiener van de motie heeft die gemotiveerd onder verwijzing naar de discussie, die rond de verkiezingen weer was opgelaaid over het bestaansrecht en het functioneren van de provincies in ons staatsbestel.

Tevens constateert de motie, dat het nieuwe college van GS ambitieus is in het aantal taken dat het wil oppakken en dat het zijn rol daarin ruim ziet.

b. Nadere uitwerking opdracht

De vraagstelling gaat over drie kernpunten:

1. de positie van de provincie
2. de taken van de provincie
3. de rolopvatting van de provincie

Ad 1. Dit betreft de staatsrechtelijke discussie: de rol van de provincie als overheidslaag tussen Rijk en gemeenten. Met andere woorden de positie van de provincie in het Huis van Thorbecke. Wat legitimeert die rol en die positie? In de beschouwingen terzake dient expliciet gefocust te worden op de Drentse situatie. De verschillen in situatie ten opzichte van bijvoorbeeld de randstedelijke provincies dienen in beeld te worden gebracht. Daaruit kunnen gevolgtrekkingen voor de positie van Drenthe als provinciaal bestuur worden gehaald. Ook dient aandacht te worden besteed aan positie en rol van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland en de positie van Drenthe daarin.

Voorgesteld wordt om in deze fase van het onderzoek een debat te organiseren tussen opinieleiders en/of deskundigen op het gebied van de staatshuishouding c.q. het bestuur. Uitkomsten van dat debat kunnen als input dienen voor dit deel van de rapportage.

Ad 2. De discussie over de taken van de provincie hangt uiteraard nauw samen met de vraag naar de legitimatie van de positie van de provincie (punt 1). Wanneer en waarom pakt de provincie bepaalde taken op? En wanneer en waarom is zij daartoe gelegitimeerd? Dan hebben we het over de wettelijke taken (organiek of in medebewind) en de autonome taken. Bij de wettelijke taken doet de vraag zich voor of de provincie zich beperkt tot hetgeen de wetgever aangeeft of daar nog extra, 'eigen' aan- en invulling aan geeft. De discussie zal zich echter met name toespitsen op de autonome taken. De vraag daarbij is: welke taken heeft Drenthe in dat kader op zich genomen en wat is daarvan de achterliggende reden? Gekeken moet vervolgens worden naar de toegevoegde waarde van de invulling van deze taken. Dat is uiteindelijk de legitimatie waarom de provincie dergelijke taken zou moeten uitvoeren.

Voorgesteld wordt om door middel van een integrale inventarisatie van alle taken van de provincie (wettelijk en autonoom) na te gaan of en zo ja, welke de legitimatie is om die tot de provinciale taken te rekenen. De gewetensvraag daarbij is: doen we een overzichtelijk aantal dingen grondig en goed, of doen we heel veel een beetje? Waar liggen de prioriteiten en op grond van welke toetsstenen worden die bepaald?

Ad 3. Tenslotte is de wijze waarop de provincie haar taken uitvoert eveneens een belangrijke bron van legitimatie ervan. Maar dat niet alleen. Het is mede bepalend voor de effectiviteit van de taakuitvoering én voor het imago van de provincie als (mede)overheid. Bezien zal moeten worden op welke wijze de provincie haar rol op de diverse taakgebieden invult en op grond daarvan te beoordelen of dat de meest effectieve manier is en past bij de soort provincie die we zouden willen zijn. Concreter: zijn we op bepaalde taakgebieden vooral wetgever en handhaver, of juist regisseur, of mediator? Passen die rollen bij de effecten die we willen bereiken? En willen we die rollen ook op die manier invullen?

In dit kader zou aan een aantal externe partijen gevraagd kunnen worden hun visie op de rol- en taakinfilling door de provincie te geven.

c. Kader

Om in de rapportage een solide beschouwing dan wel beoordeling te kunnen geven over de taak- en rolomvatting die in de huidige situatie naar voren komt, zal eerst een kader moeten worden ontwikkeld, dat als toets- c.q. ijkpunt kan dienen. Het verschil tussen wat feitelijk is en wat wenselijk zou zijn, moet goed en traceerbaar onderbouwd kunnen worden.

d. Resultaat

De op grond van deze vraagstukken op te stellen rapportage met beschouwingen en bevindingen zal de grondslag moeten vormen voor een discussie in de staten over de gewenste positionering, rol- en taakopvatting van de provincie Drenthe. Deze discussie vormt de input voor de Algemene Beschouwingen rond de Voorjaarsnota 2008.

e. Statencommissie Rollen en taken

Voorgesteld wordt om ten behoeve van deze rapportage een commissie uit de staten te benoemen, bestaande uit leden van alle fracties. Deze commissie zal de opdracht zoals beschreven onder de punten b t/m d gaan uitvoeren. De commissie kan daarbij gebruik maken van eigen research, gesprekken met deskundigen en betrokkenen, discussierondes, ambtelijke deskundigheid, etc. De commissie wordt ondersteund door de statengriffier. Ten behoeve van advies met betrekking tot beschouwingen over de staatsrechtelijke positie en ten behoeve van de inventarisatie van wettelijke versus autonome taken is ambtelijke bijstand vereist. Deze dient via de statengriffier aan de ambtelijke organisatie te worden gevraagd.

De statencommissie zal zelf haar werkwijze nader bepalen en ten behoeve daarvan dit plan van aanpak verder uitwerken. Daarin dient de commissie tevens aan te geven op welk(e) moment(en) zij tussentijds terugkoppelt naar de staten over de voortgang van haar werkzaamheden. De commissie kan zonodig ten behoeve van verdeling van werkzaamheden subwerkgroepen instellen.

f. Planning

De commissie kan worden benoemd in de statenvergadering van 10 oktober 2007.

De rapportage dient gereed te zijn als de behandeling van de Voorjaarsnota 2008 aan de orde is. Deze verschijnt naar huidig inzicht rond eind april / begin mei 2008. Het rapport van de commissie dient dus uiterlijk rond diezelfde tijd aan de staten te worden aangeboden.

De commissie heeft derhalve 6 maanden de tijd om het rapport af te ronden. De commissie zal zelf de planning van werkzaamheden daarbinnen nader concretiseren.

g. Budget

De kosten die de statencommissie moet maken voor het realiseren van haar opdracht worden gedekt uit het budget Duaal bestuur. Inhuur van externe bureaus is daarbij niet voorzien. De commissie maakt aan het begin van haar werkzaamheden een begroting van kosten en legt die aan het Presidium ter goedkeuring voor.

h. Aandachtspunten

De commissie dient oog te hebben voor het parallelle traject dat het college van GS afloopt in het kader van de aangekondigde "oud-voor-nieuw-operatie". Hoewel dit traject een primair budgettaire insteek zal hebben, zullen er ongetwijfeld parallellen te trekken zijn. Enige afstemming van werkzaamheden kan wenselijk blijken.